

Nr 37.

Av herr **Wahlmark**, om tilläggs pension åt förra lärarinnan *Karin Lämmerhirt*.

Vid uppnådd pensionsålder avgick lärarinnan Karin Lämmerhirt, född Petersson, i juni år 1932 från innehavd tjänst såsom lärarinna vid statsunderstödd enskild läroanstalt. Genom beslut den 24 november samma år tillerkände direktionen över lärarinnornas pensionsanstalt henne dels en årlig pension av 217 kronor, dels en årlig tilläggs pension av 218 kronor. Sistnämnda pensionsbelopp hade beräknats i enlighet med bestämmelserna i nådiga kungörelsen den 31 december 1917 angående tilläggs pensioner åt vissa lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter.

Över direktionens beslut med avseende på tilläggs pensionen anförde Karin Lämmerhirt den 15 december 1932 underdåniga besvär med yrkande, att tilläggs pensionens belopp måtte beräknas enligt bestämmelserna i nådiga kungörelsen den 18 november 1921 angående tilläggs pensioner åt vissa vid statsunderstödda enskilda läroanstalter anställda lärarinnor, vilka avgå med pension med utgången av juni 1921. Genom utslag av regeringsrätten den 31 augusti 1934 lämnades hennes besvär utan bifall, enär hon, enligt vad handlingarna i målet utvisade, icke efter utgången av år 1906 under minst 10 år bestritt sådan tjänstgöring, som kunde tillgodoräknas henne för erhållande av tilläggs pension enligt nämnda kungörelse.

I utlåtande den 10 augusti 1933 över de underdåniga besvären anförde statskontoret bl. a., att av de 20 lästerminer, under vilka Karin Lämmerhirt efter år 1906 tjänstgjort vid olika skolor, höstterminen 1913 icke kunde tillgodoräknas henne i förevarande sammanhang, emedan tjänstgöringen sagda termin fullgjorts å förberedande stadiet vid en icke statsunderstödd läroanstalt. Därjämte borde från de 20 terminerna avräknas en tid av omkring ett par veckor, emedan hennes tjänstgöring vårterminen 1913 börjat först den 5 februari. I stället för erforderliga 20 terminers tjänstgöring efter år 1906 skulle sålunda icke kunna tillgodoräknas henne mera än ungefär 18,9 terminers tjänstgöring efter nämnda år.

Utöver den sålunda beräknade tjänstgöringen efter år 1906 har Karin Lämmerhirt år 1929 tjänstgjort tre månader vid folkhögskola, vilken tjänstgöring icke kunnat tagas i betraktande. Efter uppnådd pensionsålder har hon dessutom tjänstgjort vid en statsunderstödd enskild läroanstalt såsom timlärare under sju terminer med en tjänstgöring, som under de olika terminerna varierar mellan 6 veckotimmar och 12 veckotimmar. Ehuru denna tjänstgöring formellt icke kan räknas henne till godo för beräkning av till-

läggspension, synes på grund av särskilda omständigheter billighetsskäl tala för att viss hänsyn dock bör tagas till densamma.

Läsåret 1931—1932, det läsår, under vilket Karin Lämmerhirt uppnådde 60 levnadsår, tjänstgjorde hon vid Lyceum för flickor i Göteborg. Enligt gällande bestämmelser skulle denna läroanstalt efter skolöverstyrelsens medgivande varit berättigad att under ytterligare ett eller annat år ha låtit henne kvarstå i tjänst. På grund av ovetenhet om betydelsen i pensionsavseende av fortsatt tjänstgöring vid skolan vidtog hon inga åtgärder för att erhålla tillstånd att kvarstanna. Det har meddelats, att en framställning härom med största sannolikhet skulle ha bifallits med hänsyn till hennes lärareskicklighet och hennes ännu obrutna krafter. Nu vidtog hon emellertid i god tid före utgången av vårterminen 1932 åtgärder för att komma i åtnjutande av pension. Införskaffandet av härför erforderliga intyg från rektorer och föreståndarinnor vid de läroanstalter, där hon tidigare tjänstgjort, blev på grund av olyckliga omständigheter och utan hennes förvållande så fördröjt, att pensionsanstalten först långt fram i juni månad kunde meddela henne, att ytterligare ett års tjänstgöring erfordrades för att hon skulle kunna komma i åtnjutande av den högre tilläggspensionen. Vid denna tidpunkt hade emellertid hennes efterträdare vid Lyceum för flickor i Göteborg redan blivit utsedd, och ehuru läroanstaltens ledning gärna sett hennes fortsatta arbete vid skolan, kunde detta under sådana förhållanden icke låta sig göra.

Att Karin Lämmerhirts ställning i pensionsavseende blivit så oförmånlig som den nu är, beror sålunda dels på hennes förklarliga oförmåga att överblicka gällande invecklade och svårtolkade pensionsbestämmelsers tillämpning på hennes fall, dels på de olyckliga omständigheter, som föranledde, att hon för sent erhöll erforderliga upplysningar härom.

Det bör framhållas, att Karin Lämmerhirts sammanlagda tjänstgöring betydligt överstiger 10 år samt att, om all hennes tjänstgöring efter år 1906 kunde tagas i betraktande, så skulle omfattningen även av denna del av hennes tjänstgöring motsvara mera än 10 års full tjänstgöring. Det torde därjämte förtjäna beaktande, att hon efter år 1906 under 20 terminer erlagt stadgade avgifter till lärarinnornas pensionsanstalt.

Innevarande läsår uppehåller Karin Lämmerhirt timtjänstgöring vid en enskild läroanstalt, vilken tjänstgöring hon emellertid på grund av sin ålder måste frånträda med vårterminens utgång. I fullständig avsaknad av andra tillgångar är hon därefter för sitt uppehälle helt hänvisad till pensionen, vars nu utgående belopp icke är tillräckligt för att giva henne nödtorftig försörjning.

Om tilläggspensionen beräknas enligt bestämmelserna i nådiga kungörelsen den 18 november 1921, nr 703, så skulle den, efter vad pensionsanstalten upplyst, utgå med 628 kronor per år. De sammanlagda pensionsbeloppen skulle då komma att uppgå till 845 kronor, vartill kommer stadgad pensionsförhöjning jämte dyrtidstillägg.

På grund av vad sålunda anförts, och då de i detta fall föreliggande omständigheterna synas vara av så säregen art, att beviljandet av den högre tilläggs pensionen åt Karin Lämmerhirt icke torde kunna komma att medföra några som helst konsekvenser för bedömandet av andra pensionsfrågor, får jag föreslå,

att f. d. lärarinnan Karin Lämmerhirt, född Petersson, tillerkännes tilläggs pension, beräknad enligt bestämmelserna i nådiga kungörelsen den 18 november 1921 angående tilläggs pensioner åt vissa vid statsunderstödda enskilda läroanstalter anställda lärarinnor, vilka avgå med pension med utgången av juni 1921.

Till framställningen hörande erforderliga handlingar komma att tillställas vederbörande utskott.

Stockholm den 20 januari 1937.

C. P. Wahlmark.
